

ЛИСТ ДО РЕДАКЦІЇ

**СІДЕЛКОВСЬКИЙ
Олексій Леонович** –
кандидат медичних наук,
лікар-невролог вищої категорії,
директор клініки сучасної
неврології «АКСІМЕД»

СЕРЦЕ І РОЗУМ, НІЖНІСТЬ І СТАЛЬ

Дорогий вельмишановний Борисе Євгеновичу!
Як і будь-який киянин, на вічних меридіанах міста я відчуваю невимовну радість і хвилювання, ніби пропускаючи крізь себе подих садів над Дніпром, вишуканість Печерська, своєрідність Подолу, на вуличках якого зупинилися століття.

І все ж, старовинна Володимирська вулиця в цьому кільці слави і пам'яті викликає особливі почуття. Але не тільки тому, що тут височать велична колонада Університету, біле півколо будівлі Центральної Ради, пам'ятники Михайлу Грушевському і Миколі Лисенку, корпус Першої гімназії, де навчалися Михайло Булгаков і Костянтин Паустовський. Світоглядним символом цих кварталів постає строгий і скромний особняк Президії НАН України.

Понад півстоліття Ви, Борисе Євгеновичу, прямуєте сходами цієї будівлі до свого робочого кабінету, уособлюючи, слідом за Вашими попередниками на чолі Академії – Володимиром Вернадським, Володимиром Липським, Данилом Заболотним, Олександром Богомольцем, Олександром Палладіним, високий престиж і державну значущість поста президента Національної академії наук України.

Восени минулого року, за люб'язного сприяння академіка Юрія Ілліча Кундієва, я мав привілей і щастя вручити Вам фундаментальну монографію «Этюды истории классической неврологии». У цій праці фактично вперше зібрано і представлено етичні та наукові досягнення видатних європейських світил у галузі неврології, завдяки прозрінням і зусиллям яких мільйони страждених знову дістали можливість рухатися, відчувати, мислити, говорити, творити.

Щасливий, що в міриадах Ваших обов'язків, серед бурхливого книжкового потоку, близького до Вашого захоплення бібліофіла, ці сторінки не залишилися поза Вашою увагою. Для мене це надзвичайно зворушливо. Ваша лицарська діяльність протягом півстоліття на чолі НАН України, Ваше подвижництво

самі по собі стали легендою сучасності. Представляючи рух української наукової думки в усіх галузях знань, Академія завдяки своєму унікальному потенціалу входить до авангарду інтелектуального прогресу людства.

Я дозволю собі звернутися з цим посланням на Вашу адресу зі словами глибокої подяки ще й тому, що воно продиктоване не лише увагою до мене, яка зворушила моє серце, а й щирою вдячністю Вашому батькові — одному з основоположників розвитку інженерії ХХ ст. Євген Оскарович Патон не мав рівних серед світових мостобудівників і зодчих електрозварювання. Він створив у Києві неповторний інститут найвищої технічної думки, названий тепер його ім'ям. Цю естафету досягнень з 1953 р. гідно продовжуєте Ви.

Мені, дорогий Борисе Євгеновичу, судилося зростати і формуватися під покровом цих впливів. Справа в тому, що мій батько, як і Ви, вихованець Київського політехнічного інституту, Леон Анатолійович Сіделковський за рекомендацією члена-кореспондента АН УРСР Віктора Йосиповича Лакомського був прийнятий інженером до складу керованої Вами установи, а через деякий час обійняв посаду заступника головного інженера славного форпосту електрозварювання, пропрацювавши на ній близько тридцяти років. Його неймовірна захопленість безліччю відкриттів та індустріальних задумів у стінах Інституту, поряд з видатними професіоналами інженерної практики, Вашими багаторічними соратниками Миколою Георгійовичем Агафоновим, Валерієм Стефановичем Куцаком та іншими блискучими інженерами і вченими, ще з дитинства назавжди увійшла в мою свідомість.

Обриси Інституту, науково-технічні прориви в його цехах і лабораторіях, розповіді батька про майже фантастичні для моєї уяви розробки під Вашим керівництвом різних технологій зварювання, нових функціональних матеріалів, нарешті саме існування великого моста Патона, європейського апофеозу електрозварювання, здавалося б, мали спонукати і мене стати на цю стежу. Проте ще з отроцтва мене захопила медицина...

Президент Академії наук Б.Є. Патон і академік Ю.І. Кундієв

Є.О. Патон з президентом АН УРСР О.О. Богомольцем. 1944 р.

Л.А. Сіделковський і М.Г. Агафонов

Доцент Р.Я. Адаменко, професор Ю.І. Головченко
к.м.н. О.Л. Сіделковський

Зустріч з Б.Є. Патонем

Я закінчив з відзнакою медичне училище в Києві, успішно працював фельдшером, зазирнувши у таємниці лікарської іпостасі. На жаль, перша спроба вступу до Національного медичного університету ім. О.О. Богомольця в рідному місті завершилася невдачею. Саме в ці драматичні дні мене торкнулася і мовби осінила Ваша наполеглива думка, звернена через батька до мене — не опускати руки, не здаватися, продовжувати штурмувати олімп знань, бо тільки так, у життєвих поєдинках, і можна завоювати перемогу. Так я став студентом, а потім і лікарем, обравши назавжди одну з найважливіших медичних дисциплін — неврологію.

У контексті незабутньої зустрічі з Вами, вельмишановний Борисе Євгеновичу, з хвилюванням зізнаюся, що мене надзвичайно зворушив один факт, характерний для Вас: приймаючи книгу, Ви одразу ж зацікавилися вступними рядками на титулі — Клініка сучасної неврології «АКСІМЕД». І справді, ця клініка, її інноваційна орієнтованість, оригінальність і суто реабілітаційна спрямованість, якщо можна так висловитися, — неврологічний стовбур моїх мотивів і починань. Вона, звичайно, виникла не відразу і не раптом. Але проникаючи в полотна великої науки Шарко і Бабинського, Марі і Брока, Сеченова і Павлова, Бехтерева і Россолімо, переймаючись стилем і напуттям моїх безпосередніх наставників в обраній спеціальності — професора Юрія Івановича Головченка і доцента Римми Яківни Адаменко, я відчував виразну і настійну необхідність подальшого професійного і організаційного зростання.

Так виник прообраз нинішньої клініки «АКСІМЕД», її сьогоднішній багатоформатний портрет. Тут, у єдиному колективі, працюють близько 200 співробітників, 70 лікарів. Протягом дня її відвідують понад 500 пацієнтів, які впевнені, що в цьому дружньому Домі їх по-справжньому зрозуміють і допоможуть.

Схиляючись над цим мадригалом, я відчуваю і острах, і моральні вагання: до чого шелест цих аркушів у сонмі Ваших справ і обов'язків. Але мене підбадьорює і, гадаю, виправдовує усвідомлення: медицина як стародавня наука зцілення в абсолютно нових наукових обривах втілилася у Вашій новітній ідеї щодо розроблення методики електрозварювання живих тканин.

На основі Ваших винаходів у сферах автоматичного і напівавтоматичного електрозварювання, створення технологій дугового зварювання, вирішення проблем керування зварювальними процесами Ви спільно з провідними медичними центрами і вченими України запропонували і впровадили високочастотне зварювання живих тканин. Тепер воно стало світовим брендом і успішно використовується починаючи з 2002 р. в інтервенційній медицині.

За ці п'ятнадцять років інженери і вчені-медики України вперше освоїли більш як 150 різних хірургічних методик і успішно виконали понад 100 тисяч операцій у таких сферах, як загальна, абдомінальна і торакальна хірургія, травматологія, пульмонологія, проктологія, уронефрологія, онкологія, отоларингологія, реконструктивна гінекологія, офтальмологія, та в інших галузях інноваційної медицини. Українські хірурги блискуче продемонстрували можливості Вашого методу в хірургічних клініках на всіх континентах. Ці роботи великого соціального значення було удостоєно в 2004 р. Державної премії України в галузі науки і техніки.

У цих новітніх напрямках Ви, без перебільшення, постаєте продовжувачем починань великих новаторів науки, а патонівське високочастотне зварювання живих тканин в каталозі українських інновацій у сучасній медицині стоїть в одному ряду з богомольцівською антиретиккулярною цитотоксичною сироваткою (АЦС).

Ці дві сили української наукової думки розширили рамки лікарських можливостей на сучасному етапі розвитку охорони здоров'я.

Бути Вашим сучасником, дорогий Борисе Євгеновичу, радісно і приємно. Адже саме Ви, на стику двох століть, минулого і нинішнього, скромно і непохитно демонструєте своїм життям мудрість і стійкість, державну сміливість і громадську прозорливість, віру в найкращі ідеали цивілізації.

Наша епоха складна і суперечлива, але Ви, Борисе Євгеновичу, щодня стикаєтеся з цими викликами доби і, разом з тим, мовби постаєте над ними. Це не просто порівняння, це Ваш нахненний заклик всупереч усьому залишатися

самим собою, твердо знаючи, що розумові сходження подібні до гірських підйомів.

Звісно, знайти слова, які б перегукувалися з Вашим польотом крізь час, мені не дано. Тому дозвольте, як епілог цього етюдю, навести рядки прекрасного вірша Булата Окуджави «Два великих слова». Адже вони, безсумнівно, відображують і Вашу сутність, Вашу внутрішню природу — велета століття, проте без жодного німба честолюбства, воістину Аристотеля нинішньої України.

Ось вогонь душі незабутнього Булата Окуджави, до якого, як мені здається, Ви своєю натурою тихої пристрасті не можете не відчувати певної спорідненості.

Не пугайся слова «кровь» —
Кровь, она всегда прекрасна,
Кровь ярка, красна и страстна,
«Кровь» рифмуется с «любовь».
Жар ее неотвратим...
Разве ею ты не клялся
В миг, когда один остался
С вражьей пулей на один?
И когда упал в бою,
Эти два великих слова,
Словно краснѣй лебедь, снова
Прокричали песнь твою.
Мир качнулся. Но опять
В стуже, пламени и бездне
Эти две великих песни
Так слились, что не разнятся.

Адже це і про Вас, про Ваш сплав серця і розуму, ніжності і сталі.

З вдячністю і глибокою шаною,
Олексій СІДЕЛКОВСЬКИЙ